

MIQUELETS DE CATALUNYA

MIQUELETS DE CATALUNYA
C/ Fonollar, 8, 1r 1a
08241 Manresa
CIF G64174477
www.miquelets.cat
miquelets@gmail.com

Manresa, 21-07-2020

CENTRE D'INTERPRETACIÓ DE LA GUERRA DE SUCCESSIÓ Cdl-GdS

1. Introducció

La creació d'un Centre d'Interpretació de la Guerra de Successió a Manresa pretén donar sortida al buit museogràfic existent a Catalunya a l'entorn de la Guerra de Successió espanyola (1702-1715). Al respecte val a dir que no hi ha cap museu, ni cap exposició permanent prou rellevant que abordi ni la problemàtica de la Guerra de Successió en general, ni el període de 1713-1714, "la Guerra dels catalans" tipificada pel setge de Barcelona i la Guerra a ultrança en tot el territori català. En el transcurs de la celebració del Tricentenari, durant el 2014, és van fer alguns intents expositius i museogràfics per presentar el període, però van ser desmantellats després del període de celebració. Tot plegat existeix un buit museològic i museogràfic en tant que el país no disposa de cap espai prou significatiu que expliqui el que va ser un dels períodes més rellevants de la seva història: la fi de l'Estat català en el context de la derrota militar de la Guerra de Successió i el 1714.

En principi semblaria lògic que el tractament museogràfic d'aquest període és plantegés a Barcelona, escenari del cruent setge del 1713-1714. Tanmateix, en els darrers anys les correlacions polítiques no han propiciat iniciatives en aquest sentit. Els tímids intents que es van fer a l'entorn del Born per normalitzar la història i la memòria de la guerra de Successió van ser directament anorreats en considerar-se, des del govern de l'Ajuntament, que el tema podia ser problemàtic i que era millor sostenir la ignorància cas que el coneixement del passat pogués impugnar equilibris polítics del present. Així l'exposició "El setge de Barcelona. Fins aconseguir-ho", ubicada a la sala d'exposicions del Born (amb més de 500.000 visitants), va ser desmantellada a finals del 2016, i amb aquesta acció Barcelona renunciava, "de facto", a liderar la recuperació de la memòria dels fets de la Guerra de Successió a Catalunya i de la pèrdua de les llibertats i de les institucions.

La renúncia de Barcelona obre la possibilitat a recuperar la temàtica des de l'òptica d'altres indrets de Catalunya. Es tracta d'un tema d'interès nacional que suportat amb una museografia adequada en la línia de la ja assajada al Born, podria rebre un nombre significatiu de visitants, els suficients com per fer sostenible el projecte des d'un punt de vista social i econòmic. És precisament en aquest context que Manresa podria molt bé aspirar a liderar un projecte museològic i museogràfic sobre la Guerra de Successió, que fos original i trencador.

MIQUELETS DE CATALUNYA
C/ Fonollar, 8, 1r 1a
08241 Manresa
CIF G64174477
www.miquelets.cat
miquelets@gmail.com

MIQUELETS DE CATALUNYA

2. Proposta

En aquest moments Catalunya resta mancada d'un referent museogràfic clar per explicar l'epopeia catalana de la Guerra de Successió. L'espai que el MHCAT hi dedica és clarament insuficient i la seva "Ruta 1714", que agrupa diversos escenaris relacionats amb el conflicte arreu de la geografia catalana està perdent protagonisme, en tant que no disposa d'una museografia apropiada.

Manresa, per la seva centralitat, té l'oportunitat d'esdevenir un punt de referència per a la interpretació del conflicte. Manresa va ser un lloc important de les lluites en tant que la ciutat esdevingué protagonista directa de combats, assalts i incendis. Manresa va ser camp de batalla, i en l'entorn proper de Manresa, hi ha alguns dels principals escenaris significatius de la Guerra de Successió. Així a menys de 30 minuts de Manresa trobem el Castell de Cardona, escenari de batalles i darrer punt de la resistència catalana; el camp de batalla de Talamanca escenari, a l'agost del 1714, de la darrera victòria de l'exèrcit català; el camp de batalla de Prats de Rei on es van lliurar el 1711, amb més de 50.000 combatents, una de les batalles més llargues i amb més efectius implicats de tota la història de Catalunya. A banda escenaris importants relacionats amb la Guerra de Successió com Moià, Berga o Cervera també estan a poc més de mitja hora des de Manresa.

Manresa, en una posició central, podria justificar una proposta sobre la Guerra de Successió en base a la seva pròpia història, i també pel fet d'estar en el centre d'una zona de conflictes significativa en relació a la Guerra de Successió. Altrament un equipament sobre la Guerra de Successió reforçaria les opcions estratègiques de Manresa com a ciutat del barroc.

En aquest sentit una exposició permanent sobre la guerra de Successió hauria de plantejar-se en sintonia amb les institucions culturals i museístiques manresanes, així com amb els diferents pobles i viles que formen part de la Ruta 1714.

Altrament el projecte compta amb dos punts forts que el fan altament atractiu, tant pel que fa al desenvolupament com el sosteniment. D'una banda el suport del grup de recerca DIDPATRI, responsable, entre altres instal·lacions del projecte del Museu d'Història de Catalunya; de la museïtzació de les fortificacions d'Eivissa, de la ciutadella de Roses i de l'exposició "El setge" del Born de Barcelona. El grup compta amb experiència de museïtzació sobre espais de conflicte i disposa d'un important fons documental audiovisual que posaria al servei del projecte. El grup també podria contribuir a la creació d'un centre de documentació històric-arqueològic sobre la Guerra de Successió que donés perspectiva científica al projecte. D'altra banda i el que es més

MIQUELETS DE CATALUNYA
C/ Fonollar, 8, 1r 1a
08241 Manresa
CIF G64174477
www.miquelets.cat
miquelets@gmail.com

MIQUELETS DE CATALUNYA

important, l'equipament podria comptar amb el suport directe de l'Associació Miquelets de Catalunya, l'associació de recreació històrica més important del país, que podria utilitzar part dels espais com a seu, i a banda podria assumir la dinamització de l'equipament en base a demostracions de recreació històrica, i arribat el cas, també podria fer-se càrrec de la gestió quotidiana.

Tot plegat hi ha l'oportunitat de construir un equipament únic en el context d'un projecte singular i innovador, en sintonia amb entorns de recerca universitaris i amb les agrupacions de recreació històrica de la societat civil.

3. Objectius

L'objectiu central de la proposta consisteix a dotar Catalunya d'una exposició permanent sobre la Guerra de Successió, entenent que aquest període es clau per entendre no solament el passat sinó el present de Catalunya, ja que el conflicte va significar la fi de l'Estat català i l'eradicació del sistema constitucional de govern. El títol que es proposa per a l'exposició es el de "Donec Perficiam". Aquesta expressió vol dir "Fins aconseguir-ho" i va ser el lema del Regiment de Guàrdies Catalanes, la unitat que va exercir com a guàrdia de corps del rei Carles III i de la reina Elisabet de Brunswick els darrers reis constitucionals de Catalunya. L'expressió expressa la voluntat per persistir fins aconseguir la victòria. Es tracta d'un títol prou inclusor que dona una inequívoca òptica catalana i que ens permet integrar indistintament la Guerra de Successió, la darrera etapa d'aquesta, coneguda com la Guerra dels Catalans del 1713 al 1714 així com les conseqüències de la derrota. Els objectius principals que es pretenen aconseguir són:

- 1) Generar un espai museogràfic didàctic vertebrat per una exposició que expliqui de manera didàctica i entenedora la Guerra de Successió tenint en compte les més diverses variables: història política i militar, context internacional, vida quotidiana, patrimoni i cultura.
- 2) Dissenyar una museografia absolutament novedosa que sigui capaç, per ella mateixa d'atreure públic de totes les edats. Donec Perficiam s'ha de dissenyar com un referent al país de la museografia didàctica.
- 3) Generar un equipament sostenible, que sigui capaç d'afrontar les despeses derivades a partir dels propis ingressos. Proposar un model cogestió de l'equipament a partir de les institucions públiques i de les associacions de recreació històrica amb el suport de grups de recerca universitaris.
- 4) Vertebrar una exposició a partir de recursos museogràfics, donant rellevància a les noves tecnologies, que no depengui de les peces originals i que no s'hagi de vincular a la llei de Museus. Potenciar la projecció de

MIQUELETS DE CATALUNYA
C/ Fonollar, 8, 1r 1a
08241 Manresa
CIF G64174477
www.miquelets.cat
miquelets@gmail.com

MIQUELETS DE CATALUNYA

l'equipament al carrer i l'exterior a partir de les activitats de recreació històrica que es puguin dissenyar.

- 5) Contribuir a potenciar el nucli antic de la Manresa barroca i industrial amb un equipament de qualitat que contribueixi a optimitzar la ciutat.

4. La ubicació

En principi es proposa que la ubicació sigui l'antiga fàbrica de l'Aranya, concretament la segona planta. Aquesta planta queda aïllada de l'exterior per les golfes sota coberta, i de l'oratori musulmà de la planta baixa, per la primera planta. La planta compta amb un total aproximat de 820 m² dels quals uns 600 m² es podrien dedicar a l'exposició i els altres 200 a espais tècnics, escales d'evacuació, recepció i magatzem. Pel que fa a les obres d'adequació necessàries, val a dir que la museografia que es proposa, en base a cubs autònoms, audiovisuals i escenografies es molt autònoma amb respecte a l'espai. Els dispositius museogràfics es poden adaptar i readaptar en funció de les necessitats i no requereixen una obra civil complexa. Entenem que allò indispensable quant a adequació del lloc fora:

- a) Garantir la impermeabilitat de la teulada.
- b) Verificar l'estat de les finestres i efectuar els canvis oportuns.
- c) Obrir una via d'evacuació d'emergència amb escales (probablement a zona central de la nau adjunta a la paret de ponent). Cas que fos necessari una segona via es podria plantejar per la banda exterior de la paret de Llevant.
- d) Obrir un accés practicable per accedir a la planta des de la zona del carrer de les Escodines o des de la passarel·la; convertir aquest accés en l'entrada principal, tècnica i de persones.
- e) Arranjar un mínim d'espais interior (zona sud de la planta) per ubicar la recepció i el magatzem.
- f) Definir un terra tècnic, potser una passarel·la de fusta lleugerament enlairada, de manera exclusiva en les zones de trànsit. La museografia en base a cubs de continguts i escenografies faria innecessària l'extensió d'aquest terra tècnic a tota la superfície.
- g) Cablejat perifèric (aeri o terrestre) per fer arribar electricitat als diferents espais de la sala. Una possibilitat interessant consistiria en ubicar el cablejat sota el terra tècnic, amb les oportunes ramificacions d'aquest cap a cubs i escenografies,
- h) Sanejat mínim de parets.

Amb aquestes intervencions la exposició podria passar a muntar-se. L'exposició no necessita terra tècnic generalitzat, ni un cablejat complex, ni

MIQUELETS DE CATALUNYA
C/ Fonollar, 8, 1r 1a
08241 Manresa
CIF G64174477
www.miquelets.cat
miquelets@gmail.com

MIQUELETS DE CATALUNYA

obres prèvies complexes. Podria muntar-se, per exemple tot i estar pendent un arranjament definitiu dels sostres...

5. El guió científic

Els continguts a tractar en l'exposició "Donec Perficiam" s'organitzarien en deu blocs que serien els següents:

1. Catalunya un país Constitucional.
2. Una guerra mundial.
3. Les campanyes peninsulars.
4. Les batalles
5. Les fortificacions
6. Els exèrcits de Catalunya.
7. Els Miquelets.
8. La Guerra dels Catalans
9. El setge de Barcelona.
10. La repressió. La fi de l'Estat català.

6. La museografia

La museografia a implementar en la fàbrica de l'Aranya ha de ser respectuosa amb l'edifici industrial, en cap cas ha d'amagar que ens trobem en una antiga fàbrica, ans al contrari, la proposta ha de ser compatible amb els valors de l'arquitectura industrial.

La museografia de "Donec Perficiam" no és subsidiària de cap col·lecció de peces originals ni de restes mobles arqueològiques. Les peces originals que s'hi puguin enquistar en cap cas poden estructurar el discurs museogràfic, i hem d'entendre que podran tenir un paper secundari en una museografia vertebrada, precisament pels recursos museogràfics.

Els recursos museogràfics, tenint en compte l'objecte d'intervenció, s'organitzaran en quatre grans categories segons el tipus d'espai on incideixin:

- Contenedors d'informació (amb ordinadors, videowalls, expositors, petites escenografies...). N'hi haurà un total de 10, un per cada ítem del guió.
- Plafons de text, iconografia o cartografia per explicar un determinat fet històric, context geogràfic, característiques d'una escenografia, etc. Seran elements complementaris dels contenidors d'informació.
- Audiovisuals de gran format. Subsidiaris i complementaris dels contenidors d'informació.

MIQUELETS DE CATALUNYA
C/ Fonollar, 8, 1r 1a
08241 Manresa
CIF G64174477
www.miquelets.cat
miquelets@gmail.com

MIQUELETS DE CATALUNYA

- Escenografies de gran format. Subsidiàries i complementàries dels contenidors d'informació.

La museografia s'ubicarà en el conjunt de la planta segona de la fàbrica de l'Aranya. Es donarà especial rellevància als mitjans audiovisuals de nova generació que hauran de fonamentar-se en iconografia 3D, propostes matte painting i gravacions singulars efectuades a partir de grups de re-enactment. La museografia també haurà d'integrar rèpliques de documents i d'objectes i objectes originals si es el cas. Les maquetes i escenografies híper-realistes, imbricades amb efectes audiovisuals també han de tenir protagonisme. La museografia compatibilitzarà propostes formals amb expositors que mostrin peces, rèpliques i audiovisuals de petit format amb propostes immersives (d'audiovisuals i escenografies) ambicioses i emotives que impactin fortament en el visitant. La museografia ha de ser rigorosa, però també ha de tenir una dimensió d'espectacle que doni absoluta singularitat a la proposta.

La museografia es vertebrarà a partir de deu contenidors d'informació polivalents, un per cadascun dels punts del guió de continguts. Els contenidors d'informació són espais gairebé cúbics, a manera de caixa, oberts per una sola de les seves cares. Tenen una amplada de 2 metres, una alçada de 2,3 metres i una profunditat de 2 metres. Mantenen els elements exposats agrupats i, en certa manera aïllats i acotats respecte a l'espai arquitectònic. Amb aquesta opció obviem solucions invasives i aconseguim una incorporació harmònica a l'espai arquitectònic. Tot i a l'espera d'un projecte executiu entenem que els contenidors han de tenir aspecte exterior neutre: metàl·lic, o acabats en negre mate o blanc, també es poden plantejar en qualsevol tipus de fusta (fins i tot fusta de palet).

Els contenidors d'informació estan tancats pels costats i pel sostre per tal de concentrar els efectes sonors i mitigar la lluminositat de l'espai per tal de poder mostrar la museografia amb més garanties. Pel davant compten amb un taulellet que limita l'accés de l'usuari. El contenidor va lleugerament aixecant de terra per reforçar la idea d'espai autònom però és congruent amb el conjunt. Dins el contenidor pot ubicar-se, a la paret de tancament, un calaix de llum o un vídeowall de quatre o sis pantalles. En el taulellet que fa de barana pot anar un ordinador amb un menú que permet seleccionar el vídeo principal o els vídeos secundaris, així com la llengua de l'àudio. En aquest mateix taulellet poden haver documents o petits calaixons amb peces petites.

En qualsevol cas les pantalles del vídeo wall també incorporen text per persones amb dificultats auditives i en diferents idiomes. Davant de les pantalles hi ha un avancer, una plataforma d'uns dos metres d'allargada. En aquesta plataforma es poden ubicar peces originals en vitrines, maquetes, escultures a escala real o rèpliques diverses. També poden haver-hi panells amb text, a les parets interiors o al taulellet. Els contenidors d'informació van

MIQUELETS DE CATALUNYA
C/ Fonollar, 8, 1r 1a
08241 Manresa
CIF G64174477
www.miquelets.cat
miquelets@gmail.com

MIQUELETS DE CATALUNYA

ubicats aleatòriament per la planta, sempre lleugerament esbiaixats respecte a les parets de referència, tot evitant una sensació excessivament hipodàmica. Com hem assenyalat hi haurà un mòdul cúbic per a cadascun dels punts del guió. Així doncs cada punt de contingut del guió compta amb un contenidor d'informació, i a banda pot comptar també amb elements escenogràfics, audiovisuals de gran format o panels complementaris. Quan comença un nou contingut o àmbit s'assenyala amb un faristol exent numerat que marca el títol.

7. Aproximació a la circulació. La passarel·la de circulació

La circulació està molt pautada, el visitant discorre per una mena de carrer a banda i banda del qual hi ha elements museogràfics. En determinats moments hi ha ampliacions del carrer per tal de facilitar les explicacions en cas de visites a petits grups per part de monitors. Igualment està previst que en determinades escenografies el monitor s'hi pugui integrar fent les explicacions des de dins de l'escenografia o interactuant amb un audiovisual. La circulació va en direcció única i segueix el sentit de les manilles de rellotge, d'esquerra a dreta per facilitar-ne la lectura. L'itinerari comença davant del taulell d'entrada i acaba també davant del taulell d'entrada. Al llarg del recorregut hom troba alguns audiovisuals que son optatius, el visitant pot entrar, però no esta obligat a fer-ho atès que pot continuar el seu itinerari. Una visita curta es pot realitzar en aproximadament 45 minuts, una visita normal ens donaria entre 60 i 75 minuts. Una visita molt completa podria estirar-se fins a les dues hores.

Plantegem que la circulació es faci a partir d'un corredor elevat d'uns 20-30 cms. Pot ser una passarel·la de fusta, que en alguns llocs pot disposar, fins i tot de barana. La passarel·la exerceix com a terra tècnica atès que permet allotjar el tronc del cablejat. A banda la passarel·la tècnica fa innecessària la construcció d'un terra tècnic global, la qual cosa pot implicar un estalvi important. Això permet que les grans superfícies escenogràfiques i audiovisuals es puguin plantejar directament damunt el terra original.

8. Museografia virtual

Entenem que les diferents propostes "in situ" de l'equipament es poden i s'han de complementar amb propostes i informàtiques, que aprofitaran els recursos tangibles i iconogràfics generats en la creació de l'exposició. Dins d'aquest apartat podem incloure des d'itineraris de descoberta a partir de l'ús de tablets fins als recursos que s'ubiquin a la xarxa: jocs, descripcions, imatges, repertoris didàctics. Bona part dels materials iconogràfics i audiovisuals generats en la museïtzació de l'interior del recinte es podran re-aplicar en aquests entorns virtuals.

MIQUELETS DE CATALUNYA
C/ Fonollar, 8, 1r 1a
08241 Manresa
CIF G64174477
www.miquelets.cat
miquelets@gmail.com

MIQUELETS DE CATALUNYA

9. Cost aproximat. Aproximació als amidaments.

Comptant amb obra civil mínima realitzada

Capítol 1. Direcció de producció

1.1. Direcció de producció, coordinació d'equips.	6.000
1.2. Premuntatges, planimetries, detalls constructius mostres de materials	4.000
1.3. Informes sobre conservació de peces cas que s'exposin originals	800
1.4. Redacció de textos, guionatge i traduccions	12.000
1.5. Assessorament UB - Miquelets de Catalunya	3.000
TOTAL: Màxim 25.800 Mínim (ajustant) 16.800	

Capítol 2. Documentació gràfica, il·lustracions, traduccions.

2.1. Elaboració de 3D i cartografia. Renders animats de batalles	18.000
2.2. Documentació, recerca i tractament digital del material gràfic	3.000
2.3. Adquisició drets d'imatge	2.000
2.4. Creació 20 d'imatges matte painting. DIN A3	9.000
2.5. Disseny i maquetació d'originals gràfics i proves d'impressió	6.000
2.6. Traduccions i correcció d'estil	6.000
TOTAL: Màxim 44.000 Mínim (negociat com a paquet integrat) 25.000	

Capítol 3. Deu mòduls constructius, il·luminació i producció gràfica.

3.1. Deu contenidors 2x2x2,20 Fusteria amb gràfiques forex, 5.600 x 10	56.000
3.2. Deu contenidors. Il·luminació interior (ERCO, LOGOTEC o símil) 1500x10	15.000
3.3. Deu contenidors. Escenografies contenidors i maquetes 6000x10	60.000
3.4. Cinc contenidors amb monitors i video-walls i complements 5000x5	25.000
3.5. Cinc contenidors disseny interfície-programació 1500x10	15.000
3.6. Deu contenidors. Ipad-Pantalla control, instal·lació 600x10	6.000
3.7. Cinc contenidors. Cinc produccions audiovisuals 10.000x5	50.000
TOTAL: Màxim 227.000 Mínim: 200.00.	

Capítol 4. Grans muntatges audiovisuals, producció, subministres, instal·lació sincronització de maquinari audiovisual.

4.1. Vídeo projectors (tres) tipus Christie LWU505 i complements 5000x3	15.000
4.2. Vídeo projector (tres) 2500x3	7.500
4.3. Sistema coordinació multipantalla i watch Out	10.000
4.4. Pantalles tipus holoscreen 3x2500	7.500
4.5. Informàtica associada	1.000
4.6. Equipament de so.	1.500
4.7. Producció audiovisual	18.000
4.8. Estructures de suport audiovisual i bancades	12.000
TOTAL: 72.700	

Capítol 5. Muntatges audiovisuals complementaris.

5.1. Vídeo projector per batalles	2.000
5.2. Producció integrada escenografia	500
5.3. Vídeo projector per batalles 2	2.000
5.4. Producció batalles	3.000
TOTAL: 7.500	

MIQUELETS DE CATALUNYA
C/ Fonollar, 8, 1r 1a
08241 Manresa
CIF G64174477
www.miquelets.cat
miquelets@gmail.com

MIQUELETS DE CATALUNYA

Capítol 5. Ambients escenogràfics.

5.1. Atrezzo divers, artilleria i barricades, campament	36.000
5.2. Figures cavalls i genets. 2x15.000	30.000
5.3. Deu figures de soldats per escenografies 10x6000	60.000
5.4. Il·luminació específica escenografies	
TOTAL: Màxim: 126.000 Mínim: 26.000 Reduïm les escultures 3 i la resta policarbonats serigrafats	

Capítol 6. Faristols amb text i iconografia i periscopis.

6.1. Faristols d'acer i vidre +gràfica 15x1000	15.000
6.2. Iconografia 200x15	3.000
6.3. Periscopi. Pantalla, moble, programació. 2x2000	4.000
TOTAL: Màxim 22.000 Mínim (estructura simplificada i un periscopi) 11.000	

Capítol 8. Diversos.

8.2. Armaris didàctics 2x4500	9.000
8.3. Aula didàctica. 4 taules i 30 taburets (o equivalent)	2.000
8.3. Definició d'estructura i continguts d'una web i redacció de text d'una Guia de Visita de caràcter didàctic	2.000
8.4. Maquetació guia didàctica paper	1.500
TOTAL: 14.500	

Resum total: Entre 540.000 i 350.000

Personal: Hom pot calcular un personat fixe de 3 persones, 1 director i 2 tècnics.

Ingressos previstos: taquillatge i marxandatge, sobre 150.000 €

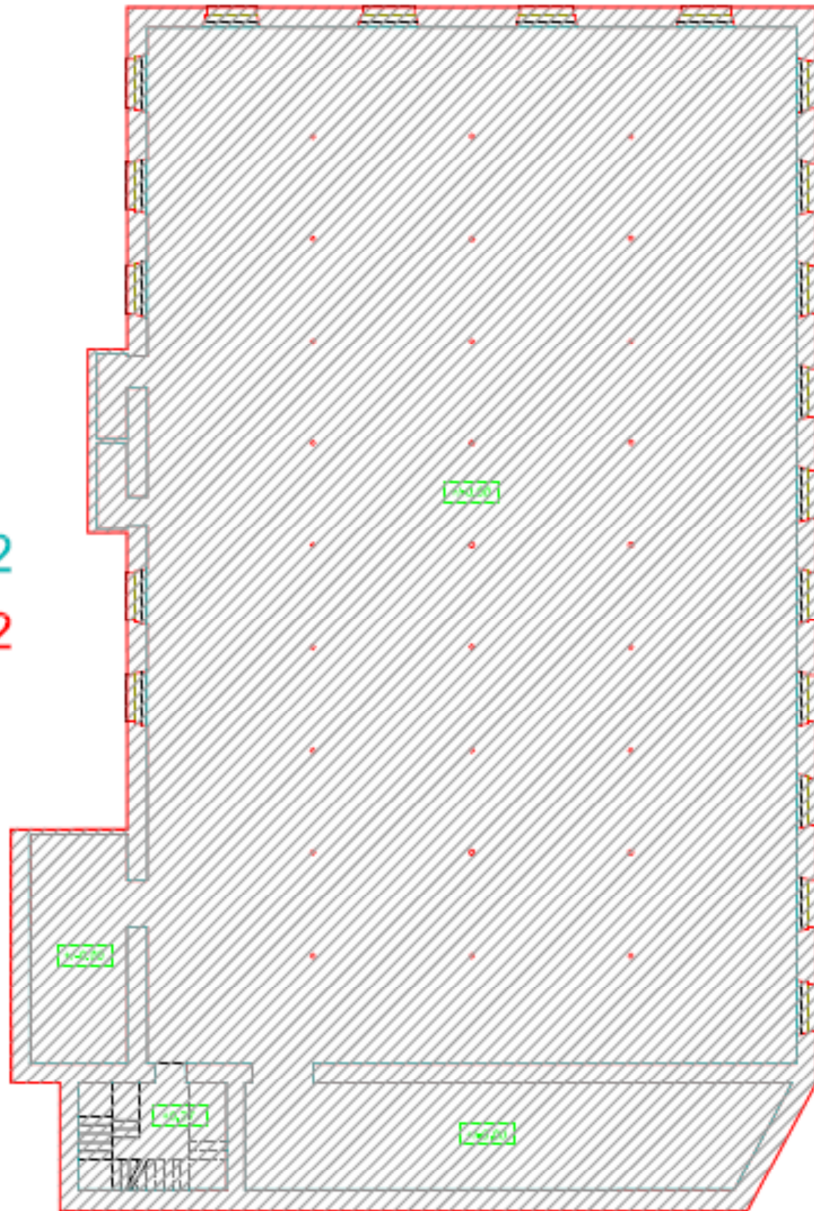

MIQUELETS DE CATALUNYA
C/ Fonollar, 8, 1r 1a
08241 Manresa
CIF G64174477
www.miquelets.cat
miquelets@gmail.com

MIQUELETS DE CATALUNYA

11. Planta 2 – Fàbrica de l'Aranya

820.68 m²
922.03 m²

pl. segona

Abans d'imprimir, pensa si és necessari. Tenir cura del medi ambient és responsabilitat de tots.